srijeda, 20. siječnja 2021.

P9_TA(2021)0012

Provedba zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2020.

Rezolucija Europskog parlamenta od 20. siječnja 2021. o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2020. (2020/2206(INI))

(2021/C 456/07)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir godišnje izvješće Vijeća Europskom parlamentu o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici,

— uzimajući u obzir glavu V. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),

— uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda i Helsinški završni akt Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) iz 1975.,

— uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o političkoj odgovornosti ([1]),

— uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine Ujedinjenih naroda naslovljenu „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030." od 25. rujna 2015.,

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 22. siječnja 2018. o integriranom pristupu vanjskim sukobima i krizama,

— uzimajući u obzir treće izvješće skupine uglednih međunarodnih i regionalnih stručnjaka za Jemen koja djeluje u okviru UN-a naslovljeno „Jemen: pandemija nekažnjavanja u izmučenoj zemlji", kojim je obuhvaćeno razdoblje od srpnja 2019. do lipnja 2020.,

— uzimajući u obzir Globalnu strategiju Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku od 28. lipnja 2016.,

— uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 8. travnja 2020. o globalnom odgovoru EU-a na COVID-19 (JOIN(2020)0011),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2020. o rodnoj ravnopravnosti u vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a ([2]),

— uzimajući u obzir preporuku Europskog parlamenta od 13. ožujka 2019. Vijeću, Komisiji i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o području djelovanja i mandatu posebnih predstavnika EU-a ([3]),

— uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti,

— uzimajući u obzir Europski program sigurnosti za razdoblje 2015. – 2020.,

— uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 10. lipnja 2020. naslovljenu „Borba protiv dezinformacija o bolesti COVID-19 – Prepoznavanje činjenica" (JOIN(2020)0008);

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2020. o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica ([4]),

([1]) SL C 210, 3.8.2010., str. 1.
([2]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0286.
([3]) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0172.
([4]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0054.

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 17. lipnja 2020. o sigurnosti i obrani,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 9. rujna 2020. naslovljenu „Izvješće o strateškim predviđanjima 2020. – Put prema otpornijoj Europi”,

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 18. lipnja 2019., 15. srpnja 2019., 14. listopada 2019. i 12. prosinca 2019., izjavu vanjskih ministara EU-a od 15. svibnja 2020. te zaključke Europskog vijeća od 20. lipnja 2019., 17. listopada 2019. i 1. listopada 2020. o nezakonitom djelovanju Turske u istočnom Sredozemlju, kao i zaključke Vijeća od 14. listopada 2019. o sjeveroistočnoj Siriji;

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. travnja 2020. naslovljenu „Potpora zapadnom Balkanu u borbi protiv bolesti COVID-19 i za oporavak nakon pandemije – doprinos Komisije uoči sastanka čelnika EU-a i zapadnog Balkana 6. svibnja 2020.” (COM(2020)0315);

— uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0266/2020),

A. budući da Parlament ima dužnost i odgovornost provoditi demokratski nadzor nad zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom (ZVSP) i zajedničkom sigurnosnom i obrambenom politikom (ZSOP) te bi trebao transparentno i pravodobno dobiti potrebne informacije i trebala bi mu se dodijeliti učinkovita sredstva za potpuno izvršavanje te uloge, među ostalim u pogledu svih programa industrijskog razvoja u području obrane;

B. budući da se zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a nastoji osigurati sigurnost i stabilnost, uz promicanje europskih vrijednosti slobode, demokracije, ravnopravnosti, vladavine prava i poštivanja ljudskih prava;

C. budući da se svijet suočava s agresivnim geopolitičkim natjecanjem koje zahtijeva brze i primjerene vanjskopolitičke mehanizme i kapacitete za odgovor;

D. budući da potreba za snažnijom, ambicioznijom, vjerodostojnom i ujedinjenom zajedničkom vanjskom politikom postaje ključna jer se EU suočava s višestrukim geopolitičkim izazovima u široj regiji koji izravno ili neizravno utječu na sve njegove države članice i građane;

E. budući da EU ne ostvaruje svoj potencijal u području vanjske i sigurnosne politike zbog manjka jedinstva među državama članicama;

F. budući da nijedna pojedinačna država članica EU-a ne može samostalno rješavati nijedan od globalnih izazova s kojima se Europa danas suočava; budući da ambiciozna i učinkovita zajednička vanjska i sigurnosna politika mora počivati na odgovarajućim financijskim sredstvima i unaprjeđenim mehanizmima za donošenje odluka;

G. budući da je u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 u mnogim dijelovima svijeta došlo do pogoršanja u području demokracije, vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda, dok su se kampanje dezinformiranja i kibernapadi koje provode treće zemlje povećali; budući da su, umjesto multilateralne suradnje u skladu s međunarodnim poretkom utemeljenim na pravilima, izraženiji postali izolacionistički, unilateralni i antiglobalistički trendovi te sustavna suparništva;

H. budući da izazovi poput ponovne pojave populizma i autoritarizma i sve veće nesklonosti poštivanju međunarodnog prava, ljudskih prava i vladavine prava, kao i napadi na liberalnu demokraciju i multilateralizam, u kombinaciji s natjecanjem između velikih sila, koje se pretvorilo u suparništva, posebno između SAD-a i Kine, predstavljaju stvaran izazov za međunarodnu sigurnost te za vrijednosti, interese i utjecaj EU-a, pri čemu postoji rizik da se EU izostavi iz krugova u kojima se donose odluke te da se uslijed tog natjecanja nađe u izrazito nepovoljnom položaju;

I. budući da je europska politika susjedstva (EPS) ključan instrument u pogledu istočnih i južnih susjeda EU-a;

J. budući da nestabilnost i nepredvidivost na granicama Unije i u njezinu neposrednom susjedstvu predstavljaju izravnu prijetnju sigurnosti Unije i njezinih država članica; budući da pandemija bolesti COVID-19 može dovesti do pogoršanja međunarodnog sigurnosnog okruženja; budući da će teške gospodarske i socijalne posljedice te pandemije znatno utjecati na trenutačne razine siromaštva i nejednakosti u svijetu te da bi stoga mogle dovesti do akutnih socijalnih nemira i ozbiljnih prosvjeda i tako postati novi uzrok nestabilnosti u mnogim ionako nestabilnim zemljama; budući da

su se sada ostvarile mnoge prijetnje koje se pojavljuju proteklih godina, uključujući kiberprijetnje, klimatske promjene i pandemije, koje sve ozbiljnije utječu na različite aspekte ljudskog života, kao i na mogućnosti razvoja te na svjetski geopolitički poredak i stabilnost;

K. budući da je korištenje globalnih pomorskih informacija ključno za osiguravanje strateške obavještajne funkcije, omogućavanje analize rizika i ranog upozoravanja u korist EU-a i država članica te jačanje informacijske potpore za civilne i vojne sigurnosne operacije u pomorstvu;

L. budući da je borba protiv terorizma visoko na listi prioriteta Europskog programa sigurnosti za razdoblje 2015. – 2020.;

M. budući da je uslijed pandemije bolesti COVID-19 do izražaja došla ranjivost EU-a u odnosu na autoritarne režime, krhkost tradicionalnih vanjskih savezništava EU-a te potreba da Unija osigura usklađenost svoje vanjske politike sa svojim temeljnim vrijednostima; budući da to od EU-a zahtijeva da ponovno razmotri svoje vanjske odnose te da ih utemelji na načelima solidarnosti i multilateralizma; budući da pandemija bolesti COVID-19 i širok spektar njezinih posljedica posebno teško pogađaju najranjivije skupine, pretežno u regijama koje imaju slabije sustave zdravstvene i socijalne zaštite;

N. budući da se posljednjih godina pojavljuju novi višedimenzionalni izazovi, primjerice širenje oružja za masovno uništenje, dovođenje u pitanje sporazuma o nešireњu oružja, zaoštravanje regionalnih sukoba koji su prouzročili raseljavanje stanovništva, borba za prirodne resurse, energetska ovisnost, klimatske promjene, konsolidacija propalih država, terorizam, transnacionalni organizirani kriminal, kibernapadi i kampanje dezinformiranja;

O. budući da bi razoružanje, nadzor naoružanja i sprečavanje širenja oružja trebali postati jedan od glavnih naglasaka zajedničke vanjske i sigurnosne politike s obzirom na slom važnih sporazuma o nadzoru naoružanja i o razoružanju te na brzi razvoj novih tehnologija oružja kako bi se zaštitili građani EU-a, ali i međunarodna stabilnost i sigurnost; budući da se Zajedničko stajalište 2008/944/ZVSP mora ažurirati s ciljem stroge primjene i provedbe kriterija;

Pozicioniranje EU-a kao „odabranog partnera" u promjenjivom geopolitičkom poretku

1. naglašava da je pandemija bolesti COVID-19 znak upozorenja da je potrebna snažnija, autonomnija, ujedinjenija i odlučna vanjska i sigurnosna politika kako bi se ojačala vodeća uloga Unije na međunarodnoj sceni s ciljem obrane i razvoja međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima kojim se jamče multilateralizam, demokracija i ljudska prava, te kako bi se odlučnije promicale njezine vrijednosti i interesi diljem svijeta; naglašava da EU najprije mora uspješno pomoći svojim partnerima u neposrednom susjedstvu kako bi se to postiglo;

2. promiče i brani ulogu EU-a kao pouzdanog partnera diljem svijeta, kao preferiranog „odabranog partnera" trećih strana, poštenog posrednika koji se vodi načelima, a ne dogmama, referentnog sudionika u rješavanju sukoba i posredovanju u sukobima, koji promiče diplomaciju i dijalog kao najpoželjniji način da odigra konstruktivnu ulogu u globalnim sukobima, vodećeg promotora održivog razvoja i velikog doprinositelja multilateralnom okviru, ali i globalnog aktera koji je spreman djelovati samostalno i odlučno kada je to potrebno za obranu vlastitih vrijednosti i interesa EU-a, koji preuzima odgovornost osiguravanjem vlastite sigurnosti i promicanjem međunarodnog mira i stabilnosti, na temelju načela i vrijednosti Povelje UN-a i kako je utvrđeno međunarodnim pravom, uz poštivanje međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima; smatra da su kreativnost, proaktivniji stav te više jedinstva i solidarnosti među državama članicama, kao i angažman i resursi država članica, potrebni kako bi se povećao globalni utjecaj EU-a i kako bi se promicao njegov model pozitivne moći i odgovorna uloga u globalnom upravljanju te kako bi mu se omogućilo preuzimanje strateške odgovornosti u neposrednom susjedstvu;

3. naglašava da bi sve veća nestabilnost u svijetu, okruženje u kojem se vodi sve više sukoba, erozija multilateralizma i porast autoritarizma, kao i višedimenzionalni globalni izazovi, posebno sve veće ozračje sukoba koje dovodi do nastavka, a ponekad i do obnove oružanih sukoba, među ostalim na istočnim i južnim granicama europskog kontinenta, terorizam, klimatske promjene i sve veće prijetnje prirodnim resursima, nekontrolirani migracijski tokovi, zdravstveni rizici, hibridne prijetnje poput kampanja dezinfomiranja, aktivnih mjera i kibernapada, među ostalim, trebali potaknuti EU na razvoj strateške autonomije i istovremeno na jačanje suradnje sa svojim saveznicima; naglašava da je za Uniju u tom pogledu važno uspostaviti veću stratešku suradnju s trećim zemljama, utemeljenu na povjerenju i obostranoj koristi, te graditi saveze s demokracijama sličnih stavova, uključujući one s južne polutke, a po potrebi i ad hoc koalicije s drugim partnerima sličnih stavova;

4. u tom pogledu naglašava potrebu za tijesnom suradnjom Unije s ključnim partnerima na svjetskoj razini i njezinom aktivnom ulogom u obrani institucija ključnih za međunarodno pravo i multilateralni sustav; ustraje na važnosti jačanja partnerstva EU-a s UN-om i NATO-om te produbljivanja suradnje s organizacijama kao što su Vijeće Europe, OESS, Udruženje država jugoistočne Azije (ASEAN), Afrička unija, Organizacija američkih država (OAD), Arapska liga, Zajednica latinoameričkih i karipskih država (CELAC) i Mercosur; poziva na pojačanu suradnju i koordinaciju između EU-a i NATO-a, uz udruživanje znanja i resursa kako bi se izbjeglo udvostručavanje, s ciljem izgradnje zajedničkog komplementarnog pristupa aktualnim i budućim sigurnosnim izazovima na regionalnoj i globalnoj razini, kao i sukobima, zdravstvenim krizama, asimetričnim i hibridnim prijetnjama, kibernapadima i dezinformacijama; naglašava važnost Međunarodnog kaznenog suda u istragama zločina protiv čovječnosti i obrani njihovih žrtava te pozdravlja snažnu potporu koju je Unija izrazila Sudu, koji je nedavno bio meta pritisaka i napada;

5. izražava zabrinutost zbog nezapamćenih razmjera kampanja dezinformiranja i propagandnih kampanja pod pokroviteljstvom države i bez njega, koje razorno utječu na društva, uključujući takve kampanje u europskom susjedstvu, a posebno na zapadnom Balkanu; osuđuje manipuliranje informacijama i korištenje informacijama kao oružjem, među ostalim od strane zlonamjernih državnih, poddržavnih i nedržavnih aktera, kao i platformi i organizacija kojima se autoritarne treće zemlje koriste za izravno i neizravno financiranje političkih stranaka i aktera u Europi te za utjecanje na njih; pozdravlja prijeko potrebni odgovor institucija EU-a na taj novi izazov, primjerice osnivanje novog posebnog odbora u Parlamentu koji će biti usmjeren na vanjsko uplitanje u demokratske procese u EU-u, uključujući dezinformacije, te donošenje odluke Vijeća o mjerama ograničavanja protiv kibernapada koji predstavljaju prijetnju Uniji ili njezinim državama članicama ([5]); naglašava potrebu za odgovorom kojim se ne ograničavaju temeljna prava i slobode; ukazuje na važnost učinkovite strateške komunikacije EU-a te pohvaljuje jačanje sastavnice Stratcom u okviru Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) i njezine napore koji su poduzeti s ciljem prepoznavanja i suzbijanja kampanja dezinformiranja; naglašava da bi EU trebao dodatno ojačati svoje kapacitete za proaktivnu bobu protiv lažnih vijesti i dezinformacija jer one predstavljaju prijetnju demokraciji te unaprijediti svoju kulturu sigurnosti kako bi bolje zaštitio svoje informacijske i komunikacijske mreže; poziva EU da postane predvodnik u zagovaranju zajedničkog okvira za samoobranu i suradnju protiv hibridnih prijetnji i zlonamjernog utjecaja autoritarnih režima, posebno na demokratsko upravljanje i privatna poduzeća u cijelom svijetu; stoga ističe potrebu da EU ojača svoje saveze s drugim globalnim demokratskim akterima s ciljem suprotstavljanja takvim prijetnjama na svjetskoj razini, među ostalim putem reformiranih i otpornijih multilateralnih institucija;

6. ustraje na tome da se vanjska i sigurnosna politika EU-a mora voditi promicanjem ciljeva utvrđenih u članku 21. UEU-a kao što su demokracija, ljudsko dostojanstvo, ljudska prava i temeljne slobode, uključujući slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja, zaštita svih manjina i vjerskih zajednica, uključujući kršćane, Židove, muslimane, ateiste i druge, te promicanje rodne ravnopravnosti; u tom pogledu pozdravlja nedavnu odluku Komisije o obnovi mandata posebnog izaslanika za promicanje slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja izvan EU-a, ali i poziva da se on imenuje u najkraćem mogućem roku; poziva delegacije EU-a da pomno prate stanje ljudskih prava u svijetu, da utvrde trendove te da pruže podršku nastojanjima građana i organizacija civilnog društva da preokrenu negativne trendove u pogledu ljudskih prava u cijelom svijetu; naglašava da vanjska i sigurnosna politika EU-a postaje učinkovitija primjenom uvjetovanosti u njegovim gospodarskim i političkim inicijativama; u tom pogledu podsjeća da bi Komisija trebala redovito pratiti stanje ljudskih prava u trećim zemljama za koje je ukinuta obveza posjedovanja vize i o njemu obavještavati Parlament te da bi u slučaju kršenja ljudskih prava trebala obustaviti to ukinuće za dotičnu državu; poziva Komisiju i Vijeće na jačanje Unijinih programa potpore demokraciji u cijelom svijetu poticanjem prodemokratskih procesa „odozdo prema gore”, izgradnjom otpornosti institucija i podržavanjem rada europskih političkih zaklada na jačanju demokratskih procesa; ponavlja svoj poziv, iznijet u preporuci od 13. ožujka 2019., na reformu i preispitivanje posebnih predstavnika i posebnih izaslanika EU-a;

7. naglašava da bi EU trebao rješavati temeljne uzroke migracija poput siromaštva, nesigurnosti opskrbe hranom i ishrane, nezaposlenosti, nestabilnosti i nedostatka sigurnosti u trećim zemljama iz kojih potječu nezakonite masovne migracije; ističe da bi naglasak trebao biti i na pomoći u razvoju stabilnih institucija u tim državama kako bi se promicao održiv društveni razvoj;

([5]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2019/797 od 17. svibnja 2019. o mjerama ograničavanja protiv kibernapada koji predstavljaju prijetnju Uniji ili njezinim državama članicama (SL L 129 I, 17.5.2019., str. 13.).

srijeda, 20. siječnja 2021.

Nova razina ambicije za ZVSP: strateški regionalni pristupi temeljeni na snažnijoj političkoj volji

8. podsjeća da nijedna država članica EU-a sama nema dovoljno sposobnosti i resursa za učinkovito rješavanje aktualnih međunarodnih izazova; smatra da je u tom kontekstu EU-u prije svega potrebna snažnija i istinska politička volja država članica da zajednički dogovaraju i promiču ciljeve vanjske politike EU-a kao što su sprečavanje sukoba i mirovni sporazumi te da se suprotstave pokušajima trećih zemalja da oslabe i podijele EU, među ostalim potkopavanjem europskih vrijednosti; naglašava da će samo snažna i ujedinjena Europska unija s utvrđenom vanjskom, sigurnosnom i obrambenom politikom, čije države članice podržavaju potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika u provedbi dogovorenih ciljeva, moći imati snažnu ulogu u novom geopolitičkom okruženju; poziva institucije EU-a i države članice na međusobnu koordinaciju svih djelovanja za odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 te na njihovu koordinaciju s međunarodnim partnerima s ciljem poticanja usklađenog i uključivog globalnog odgovora na pandemiju te u tom pogledu pozdravlja pristup Tim Europa;

9. ponovno poziva na reviziju globalne strategije EU-a kako bi se izvukle pouke iz nove geopolitičke dinamike, aktualnih prijetnji, uključujući pandemiju bolesti COVID-19, i očekivanih budućih izazova te kako bi se ponovno ocijenili ciljevi i sredstva ZVSP-a; naglašava da EU pri daljnjem razvijanju suradnje s međunarodnim partnerima i saveznicima mora ubrzati donošenje odluka koje se tiču vanjskih poslova i svoju sposobnost suradnje s partnerima sličnih stavova, uz istovremeno jačanje multilateralizma, te ojačati svoje strateške kapacitete za djelovanje, po potrebi i autonomno; ističe da EU ima odgovornost graditi svoju stratešku autonomiju u pogledu pitanja koja se odnose na zajedničku diplomaciju, sigurnost i obranu, kao i gospodarskih, zdravstvenih i trgovinskih pitanja, s ciljem suočavanja s brojnim zajedničkim izazovima kako bi obranila svoje interese, norme i vrijednosti u postpandemijskom svijetu; stoga naglašava potrebu da europske zemlje zadrže sposobnost samostalnog odlučivanja i djelovanja; poziva države članice na brzu provedbu i primjenu nove uredbe za uspostavu mehanizama za provjeru stranih ulaganja u ključnim sektorima; potiče države članice na uspostavu novog foruma za multilateralnu suradnju, oslanjajući se na nasljeđe Koordinacijskog odbora za multilateralne strateške kontrole izvoza, za praćenje i nadzor izvoza tehnologija, trgovinskih tokova i osjetljivih ulaganja u predmetne zemlje;

10. smatra da još uvijek postoji velik neiskorišteni potencijal u povezivanju i integriranju svih aspekata moći prisile i moći uvjeravanja u okviru vanjskog djelovanja EU-a kako bi se postigli ciljevi ZVSP-a; u tom pogledu podsjeća da diplomacija Europskog parlamenta predstavlja važan stup vanjske politike EU-a, s vlastitim zasebnim i komplementarnim instrumentima i kanalima; smatra da bi Europski parlament stoga trebao biti priznat kao sastavni dio pristupa Tim Europa koji promiču Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje; u tom pogledu ističe važnost uloge Parlamenta u posredovanju i u pružanju podrške demokraciji, kao i dragocjen doprinos parlamentarnih skupština vanjskom djelovanju Europe, među ostalim u pogledu sigurnosti i obrane, te potrebu da se promiče njihovo djelovanje i osigura njihov ispravan rad; poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika te predsjednike Komisije i Vijeća da stalno informiraju Parlament o vanjskom djelovanju EU-a i da ga uključuju u to djelovanje;

11. smatra da ambicija da se uspostavi snažna, autonomna i potpuno razvijena vanjska i sigurnosna politika EU-a podrazumijeva i postojanje diplomatskog zbora istih karakteristika koji se od samog početka odlikuje jasnom europskom dimenzijom; u tom pogledu podržava napredak ostvaren u nastojanjima da se osnuje europska diplomatska akademija zadužena za uspostavu neovisnog sustava selekcije i osposobljavanja budućih diplomata EU-a u okviru istinski europske diplomatske karijere;

12. naglašava da bi se odredbe Ugovora o EU-u o savjetovanju s Parlamentom i informiranju Parlamenta u području ZVSP-a trebale tumačiti kao jasna pravila o transparentnoj i pravodobnoj razmjeni relevantnih dokumenata, uključujući nacrte strategija; izražava potrebu za znatnim poboljšanjem načina na koji Komisija i ESVD Parlamentu trenutačno dostavljaju osjetljive ili povjerljive informacije; nadalje poziva da se ispitaju načini za poboljšanje kvalitete, opsega i formata sjednica odbora i razmjena s ESVD-om i Komisijom; smatra da „deklaracija o političkoj odgovornosti” iz 2010. više nije adekvatna osnova za odnose između Parlamenta i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika te da bi je trebalo zamijeniti međuinstitucijskim sporazumom kako bi se pojačala prava Parlamenta na demokratski nadzor u skladu s Ugovorima; nadalje podsjeća da je zatražio preispitivanje odluke Vijeća o osnivanju ESVD-a;

13. žali zbog nedostatka napretka u poboljšanju postupka donošenja odluka o pitanjima ZVSP-a, što utječe na učinkovitost, brzinu i vjerodostojnost djelovanja EU-a i donošenja odluka na međunarodnoj sceni; poziva države članice da hitno otvore raspravu o mogućem prelasku s jednoglasnog glasovanja na glasovanje kvalificiranom većinom, barem u odabranim područjima ZVSP-a, kao što su odluke o pitanjima povezanim s ljudskim pravima i sankcijama, kao konkretnom sredstvu za jačanje utjecaja EU-a na globalnoj sceni;

14. pozdravlja donošenje novog globalnog režima sankcija EU-a za kršenje ljudskih prava (zakon EU-a sličan Zakonu Magnicki), kojim se EU-u omogućuje nametanje ciljanih sankcija onima koji su odgovorni za teška kršenja i povrede ljudskih prava diljem svijeta; preporučuje da se područje primjene režima sankcija u budućnosti proširi na korupciju;

15. poziva na reviziju popisa opreme čiji je izvoz u treće zemlje zabranjen kako bi se spriječile situacije u kojima države članice uz financijsku potporu EU-a osiguravaju instrumente koji će se kasnije upotrijebiti za ugnjetavanje građana;

16. podržava raspravu na razini EU-a s ciljem razmatranja novih formata suradnje kao što je Europsko vijeće sigurnosti, budući da je krajnje vrijeme da se formalno uspostave djelotvorni formati i institucije kako bi se poboljšala usklađenost i utjecaj vanjske i sigurnosne politike EU-a; smatra da bi se o toj ideji trebalo raspravljati u okviru Konferencije o budućnosti Europe te također ponavlja svoj poziv da se uspostavi Vijeće ministara obrane;

17. ističe da je EU predan jačanju uloge UN-a na međunarodnoj sceni i stoga naglašava potrebu za reformom sustava Ujedinjenih naroda kako bi se ojačala usklađenost djelovanja svih njihovih agencija, organizacija i programa kako bi se zajamčilo ostvarenje ciljeva Programa održivog razvoja do 2030.; ponovno poziva države članice da podrže reforme u pogledu sastava i funkcioniranja Vijeća sigurnosti kako bi ono postalo učinkovitije i operativnije te ključno za osiguravanje globalnog mira, s programom koji nadilazi vojnu sigurnost i obuhvaća kretanja izbjeglica i raseljenih osoba, sigurnost opskrbe hranom, klimatske promjene i borbu protiv pandemija;

18. ističe ključnu važnost EU-a u pružanju podrške demokratskim i izbornim procesima koji se odvijaju te u zaštiti njihove transparentnosti i legitimnosti;

19. svjestan je da stabilnost, sigurnost, mir i blagostanje zapadnog Balkana te zemalja istočnog i južnog susjedstva izravno utječu na stabilnost i sigurnost Unije i njezinih država članica, kao i na njezin ugled globalnog geopolitičkog aktera; naglašava činjenicu da je Europska unija najveći trgovinski partner zemalja zapadnog Balkana i Istočnog partnerstva te najveći ulagač u te zemlje; poziva EU da preuzme stratešku odgovornost u svojem susjedstvu te da odigra pravodobniju, aktivniju, ujedinjeniju i učinkovitiju ulogu u posredovanju u aktualnim napetostima i sukobima i u njihovom mirnom rješavanju, kao i u sprečavanju svih budućih sukoba u susjedstvu; smatra da se to može postići davanjem prednosti nastojanjima usmjerenim na preventivnu izgradnju mira, uključujući preventivnu diplomaciju i mehanizme ranog upozoravanja, jačanjem bilateralne suradnje i pružanjem podrške demokratskim snagama i vladavini prava, stvaranjem pozitivnih poticaja za društveno-gospodarsku stabilizaciju i razvoj te jačanjem otpornosti društava, uz odgovarajuća proračunska sredstva za potporu tim nastojanjima; ponovno potvrđuje svoju snažnu podršku normandijskom formatu, Berlinskoj konferenciji o Libiji i skupini iz Minska;

20. ponovno izražava svoju predanost proširenju kao ključnoj transformativnoj politici EU-a te pozdravlja revidiranu metodologiju koju je predložila Komisija i veći naglasak koji se u toj metodologiji stavlja na političku narav procesa proširenja; podržava europsku perspektivu država zapadnog Balkana i pozdravlja činjenicu da su države članice EU-a ponovno potvrdile svoju nedvosmislenu podršku toj perspektivi, kako se navodi u Izjavi iz Zagreba od 6. svibnja 2020., kao i odluku o otvaranju pristupnih pregovora s Albanijom i Sjevernom Makedonijom; poziva Vijeće i Komisiju da bez odlaganja otvore međuvladine konferencije s tim dvjema državama i općenitije da ubrzaju proces pristupanja, budući da su države zapadnog Balkana geografski, povijesno i kulturno dio Europe; posebno poziva Bugarsku da se prestane protiviti otvaranju međuvladine konferencije sa Sjevernom Makedonijom; ističe da je integracija tih država u EU od ključne važnosti za stabilnost i sigurnost kontinenta u cjelini, kao i za utjecaj EU-a u regiji i šire; naglašava da bi proces pristupanja trebao donijeti održivu demokratsku, gospodarsku i ekološku transformaciju i socijalnu konvergenciju te osigurati dobrosusjedske odnose i regionalnu suradnju; podsjeća da je proces pristupanja utemeljen na zaslugama te na strogim i poštenim uvjetima u skladu s kopenhaškim kriterijima; ponavlja da se donošenje reformi mora konkretno očitovati na terenu i naglašava potrebu za osiguravanjem jasnih, transparentnih i dosljednih referentnih vrijednosti za pristupanje te stalne političke, financijske (IPA III) i tehničke podrške za čitavog trajanja tog procesa, uz jasno mjerenje napretka; naglašava da bi se zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje trebale uskladiti s relevantnim izjavama koje daje potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik u vezi sa ZVSP-om u ime EU-a, kao i odlukama Vijeća;

21. pozdravlja rezultate sastanka na vrhu EU-a s državama Istočnog partnerstva i nada se da će se tih šest zemalja istinski obvezati na procese reformi potrebne za izgradnju društava koja su demokratskija, naprednija, pravednija, stabilnija i bliža temeljnim vrijednostima i načelima; naglašava da bi suradnja sa zemljama Istočnog partnerstva i drugim susjednim zemljama EU-a trebala biti prioritet ZVSP-a zbog ključnog interesa EU-a u pogledu razvoja i demokratizacije tih zemalja;

poziva Komisiju i ESVD da nastave jačati gospodarske veze i povezanost putem trgovinskih sporazuma i sporazuma o pridruživanju, pristupa jedinstvenom tržištu i produbljenih osobnih kontakata, među ostalim pojednostavnjenjem i liberalizacijom viznog režima kad se za to ispune svi uvjeti; naglašava da bi sve navedeno moglo služiti kao poticaj za demokratske reforme te usvajanje pravila i normi EU-a; poziva EU da zadrži prilagođeno razlikovanje u okviru Istočnog partnerstva na temelju načela „više za više" i „manje za manje"; uvažava jedinstveno iskustvo i stručnost država Istočnog partnerstva, uključujući njihov doprinos misijama, borbenim skupinama i operacijama u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a, te poziva na produbljenje suradnje između EU-a i Istočnog partnerstva u području obrambenih politika povezanih s EU-om;

22. podržava zahtjeve bjelaruskog naroda za slobodom, demokracijom i dostojanstvom te za održavanjem novih, slobodnih i poštenih predsjedničkih izbora; prepoznaje važnu ulogu koordinacijskog vijeća kao predstavnika bjelaruskog naroda koji prosvjeduje; oštro osuđuje nasilno postupanje protiv mirnih prosvjednika te pozdravlja donošenje sankcija protiv Lukašenkova režima, uključujući samog Aleksandra Lukašenka, i ponovno izražava svoje stajalište da ne priznaje rezultate namještenih predsjedničkih izbora održanih 9. kolovoza 2020.; traži od EU-a da temeljito preispita svoje odnose s Bjelarusom, s obzirom da se tamošnji režim nedovoljno pridržava vlastitih obaveza u skladu s međunarodnim pravom i svojim sporazumima s EU-om, kao i da uspostavi poticaje za društveno-gospodarsku stabilizaciju i razvoj demokratskih snaga te podršku tim snagama;

23. ponovno naglašava važnost predanosti EU-a pružanju podrške suverenosti, neovisnosti i teritorijalnoj cjelovitosti njegovih partnera unutar njihovih međunarodno priznatih granica; izražava zabrinutost zbog porasta broja zona aktivnih sukoba u najbližem susjedstvu EU-a, kao i zbog zamrznutih sukoba i tekuće de facto okupacije teritorija koji pripadaju suverenim državama od strane Ruske Federacije; ponovno osuđuje agresivne politike Rusije s obzirom na Ukrajinu, njezinu negativnu ulogu u nekoliko zamrznutih sukoba te pritisak koji Rusija vrši na nekoliko svojih izravnih susjeda koji su članice EU-a, uz kršenja prava krimskih Tatara, blokadu Azovskog mora, nastavak zauzimanja plinskih polja u Crnom moru koja pripadaju Ukrajini te kršenje teritorijalne cjelovitosti Gruzije i Moldove od strane Rusije; ostaje u potpunosti predan politici nepriznavanja nezakonitog pripojenja Krima; poziva Rusiju da preuzme odgovornost, iskoristi svoj utjecaj na separatiste koje podržava te u potpunosti ispuni svoje obveze iz sporazuma iz Minska; naglašava potrebu da EU pojača svoje djelovanje u okviru mirnog rješavanja takozvanih zamrznutih sukoba, među ostalim kroz dijalog s uključenim trećim zemljama, da aktivno promiče rješenja koja se temelje na normama i načelima međunarodnog prava, Povelje UN-a i Helsinškog završnog akta OESS-a iz 1975. te da poveća potporu civilima koji su pogođeni sukobima, interno raseljenim osobama i izbjeglicama; osim toga, zahtijeva da Ruska Federacija prekine svoju okupaciju gruzijskih područja Abhazije i regije Chinvali/Južne Osetije te da zaustavi de facto integraciju tih područja pod svoju upravu;

24. pažljivo uzima na znanje sporazum o potpunom prekidu vatre u Gorskom Karabahu i oko njega koji su Armenija, Azerbajdžan i Rusija potpisali 9. studenog 2020.; izražava nadu da će se tim sporazumom spasiti životi kako civila tako i vojnog osoblja te otvoriti svjetlije perspektive za mirno rješenje tog smrtonosnog sukoba; izražava žaljenje zbog toga što je status quo promijenjen vojnom silom, a ne mirnim pregovorima; snažno osuđuje ubijanje civila i uništavanje civilnih i vjerskih objekata te osuđuje prijavljenu upotrebu kazetnog streljiva u sukobu; poziva i Armeniju i Azerbajdžan da bez daljnjeg odgađanja ratificiraju Konvenciju o kazetnom streljivu kojom se sveobuhvatno zabranjuje njegova upotreba; naglašava da se trajno rješenje tek treba pronaći te da bi proces uspostave mira i određenja budućeg pravnog statusa te regije trebale predvoditi supredsjedateljice OESS-ove skupine iz Minska i da bi se on trebao temeljiti na osnovnim načelima te skupine; ističe da je potrebno hitno osigurati da humanitarna pomoć može stići do osoba kojima je potrebna, zajamčiti sigurnost armenskog stanovništva i njegove kulturne baštine u Gorskom Karabahu i dopustiti interno raseljenim osobama i izbjeglicama da se vrate u svoja prijašnja mjesta boravišta; poziva da se na odgovarajući način ispitaju navodi o ratnim zločinima te da se odgovorne osobe privedu pravdi; poziva EU da se na konstruktivniji način uključi u rješavanje tog sukoba i da ne prepusti sudbinu te regije drugim silama;

25. pozdravlja predstojeću zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika o obnovljenom partnerstvu s južnim susjedstvom; poziva EU da uvaži specifičnosti svake od zemalja južnog Sredozemlja u svojim politikama usmjerenim na tu regiju; poziva EU da pojača suradnju s regionalnim akterima kao što su Arapska liga, Afrička unija i Unija za Mediteran te da aktivno podrži suradnju unutar regije između zemalja u svom južnom susjedstvu kao nezamjenjiv instrument za sigurnost i održivi gospodarski razvoj; ističe potrebu za jačanjem odnosa Unije sa sjevernoafričkim zemljama; žali zbog toga što i 25 godina od pokretanja takozvanog barcelonskog procesa još nije završena izgradnja prostora zajedničkog prosperiteta, stabilnosti i slobode sa sredozemnim zemljama južnog susjedstva; u potpunosti podupire Berlinski proces i pozdravlja sve inicijative UN-a čiji je cilj pronaći sveobuhvatno političko rješenje krize u Libiji;

26. naglašava potrebu da EU posveti veću pozornost aktualnom sukobu u Siriji i da radi na privođenju pravdi članova sirijskog režima i njegovih saveznika, posebno iz Rusije i Irana, koji su odgovorni za brojne ratne zločine počinjene od 2011.;

27. smatra da bi EU trebao i dalje imati proaktivnu ulogu u vezi s bliskoistočnim mirovnim procesom i zaključenjem sporazuma između strana, među ostalim u pogledu pitanja sporazuma o konačnom statusu, posebno uzimajući u obzir potrebu da se na terenu očuvaju uvjeti za mirno dvodržavno rješenje na temelju granica iz 1967., s Jeruzalemom kao glavnim gradom obiju država, sa sigurnom Državom Izraelom i neovisnom, demokratskom, povezanom i održivom Državom Palestinom, koje koegzistiraju u miru i sigurnosti na temelju prava na samoodređenje i uz puno poštivanje međunarodnog prava;

28. prima na znanje Abrahamov sporazum kojim se normaliziraju diplomatski odnosi između Izraela, Ujedinjenih Arapskih Emirata i Bahreina; u tom pogledu pohvaljuje ulogu Sjedinjenih Država, koje su omogućile Abrahamov sporazum; ukazuje na činjenicu da su arapske države poput Egipta ili Jordana, koje godinama održavaju s Izraelom diplomatske odnose, odigrale konstruktivnu ulogu u promicanju dijaloga o bliskoistočnom mirovnom procesu, među ostalim u pogledu pitanja sigurnosti i stabilnosti; naglašava da je i dalje važno ulagati u konstruktivne pregovore između Izraela i Palestine; pozdravlja činjenicu da je zaustavljanje planova za pripojenje na Zapadnoj obali bilo jedna od premisa Abrahamova sporazuma te poziva sve strane da to poštuju;

29. pozdravlja nedavni dogovor palestinskih političkih snaga da će se parlamentarni i predsjednički izbori održati u sljedećih šest mjeseci te naglašava da Unija i dalje smatra demokratske izbore ključnim prioritetom; naglašava potrebu za pružanjem podrške mirovnom procesu na Bliskom istoku te za osiguravanjem odgovarajućih financijskih sredstava za rad Agencije Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA) u tijesnoj suradnji s međunarodnom donatorskom zajednicom;

30. pozdravlja predanost EU-a očuvanju Zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana (ZSAP) i osiguravanju da ga sve strane u potpunosti provode; naglašava da je taj multilateralni sporazum ključno postignuće europske diplomacije te da on ostaje ključan stup globalne arhitekture posvećene neširenju oružja, da djeluje kao okosnica mira, sigurnosti i stabilnosti u regiji te da je u interesu EU-a osigurati da se on u cijelosti očuva i provodi; poziva SAD da se suzdrži od poduzimanja jednostranih poteza i da na taj način doprinese regionalnom i globalnom miru i sigurnosti te globalnom poretku utemeljenom na pravilima; poziva podpredsjednika Komisije / visokog predstavnika da iskoristi sva dostupna politička i diplomatska sredstva za zaštitu ZSAP-a; s obzirom na postojeća suparništva u zaljevskoj regiji, poziva podpredsjednika Komisije / visokog predstavnika na intenziviranje političkog dijaloga sa zemljama u regiji s ciljem promicanja smirivanja sukoba i uključive regionalne arhitekture za sigurnost u skladu sa zaključcima Vijeća za vanjske poslove od 10. siječnja 2020.; u tom pogledu poziva Visokog predstavnika / potpredsjednika Komisije da razmotri mogućnost imenovanja posebnog izaslanika za zaljevsku regiju koji bi olakšao provedbu tog zadatka;

31. poziva Francusku, Njemačku i Ujedinjenu Kraljevinu kao potpisnice ZSAP-a, EU i njegove države članice na jačanje jedinstva, odvraćajućih mjera i otpornosti na sekundarne sankcije trećih zemalja te na provedbu mjera za zaštitu legitimnih interesa EU-a, među ostalim potpunom operacionalizacijom instrumenta potpore trgovinskim razmjenama (INSTEX); odbacuje jednostrano izvanteritorijalno ponovno uvođenje sankcija od strane SAD-a nakon njegovog povlačenja iz ZSAP-a, budući da se time potkopavaju legitimni gospodarski i vanjskopolitički interesi EU-a, posebno ometanjem humanitarne trgovine s Iranom u vrijeme pandemije bolesti COVID-19; poziva SAD da se bezuvjetno ponovno pridruži ZSAP-u, što bi trebalo ići ruku pod ruku s poticanjem Irana da se vrati punom poštivanju svojih obveza iz sporazuma; u tom pogledu osuđuje odluku Irana da počne obogaćivati uranij na 20 %, što je izravno i teško kršenje nuklearnog sporazuma;

32. prima na znanje izvješće skupine uglednih međunarodnih i regionalnih stručnjaka za Jemen koja djeluje u okviru UN-a, a u kojem je utvrđeno da su jemenska vlada, pokret Huti, Južno prijelazno vijeće i članovi Koalicije koju predvode Saudijska Arabija i Ujedinjeni Arapski Emirati počinili teška kršenja međunarodnih ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava koja se smatraju ratnim zločinima, kao što su neselektivni napadi na civile i civilne objekte; poziva EU i njegove države članice da spriječe nekažnjavanje najtežih zločina, među ostalim podržavajući upućivanje situacije u Jemenu Međunarodnom kaznenom sudu; poziva EU i njegove države članice na uvođenje ciljanih sankcija protiv dužnosnika u Saudijskoj Arabiji i Ujedinjenim Arapskim Emiratima uključenih u navodne ratne zločine; još jednom ponavlja svoj poziv državama članicama da obustave prodaju oružja Saudijskoj Arabiji i UAE-u, koja ih samo čini sudionicima u produljenju sukoba i patnje jemenskog naroda;

srijeda, 20. siječnja 2021.

33. smatra da bi EU trebao hitno definirati bolju geopolitičku i općenitu strategiju za svoje kratkoročne, srednjoročne i dugoročne odnose s Turskom, posebno s obzirom na stalno demokratsko nazadovanje i na sve veću odlučnost vanjske politike Turske koja doprinosi eskalaciji napetosti i ima destabilizirajući utjecaj kojim se ugrožavaju regionalni mir i stabilnost na istočnom Sredozemlju, Bliskom istoku i južnom Kavkazu, kao i na ulogu Turske u sukobima u Siriji, Iraku, Libiji i Gorskom Karabahu;

34. poziva EU da preuzme važnu ulogu na Sredozemlju i postane akter sposoban zajamčiti stabilnost te regije, među ostalim kada je riječ o borbi protiv organiziranog kriminala, terorizma i nezakonitih migracija; naglašava da aktualni zakonodavni rad na novom paktu o migracijama i azilu predstavlja ključnu priliku za suzakonodavce EU-a da unaprijede migracijsku politiku i politiku azila EU-a kako bi smanjili ovisnost o Turskoj;

35. ponovno naglašava da su pristupni pregovori s Turskom formalno zamrznuti s obzirom na stanje ljudskih prava, demokratsko nazadovanje i izazove u pogledu vladavine prava unutar Turske; smatra da se odnosi s Turskom ne bi trebali temeljiti na iluzornom i zastarjelom procesu pristupanja; naglašava da je uspostava stabilnog i sigurnog okruženja na istočnom Sredozemlju u zajedničkom strateškom interesu Europske unije, njezinih država članica i Turske; podsjeća, međutim, da nužni dijalog koji mora prevladavati u uspostavi tog stabilnog i sigurnog okruženja može postojati samo ako se izbjegne svako jednostrano provociranje, a fortiori vojnim, mornaričkim ili zračnim djelovanjem; u tom pogledu podsjeća na punu solidarnost EU-a s njegovim državama članicama Grčkom i Ciprom;

36. ponovno naglašava da je Unija spremna iskoristiti sve instrumente i mogućnosti koje su joj na raspolaganju, među ostalim one koje su utvrđene u članku 29. UEU-a i članku 251. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, za obranu svojih interesa i interesa svojih država članica; podsjeća na zaključke Vijeća od 14. listopada 2019., kojima se države članice poziva da zauzmu snažna nacionalna stajališta u pogledu svojih politika za izvoz oružja u Tursku na temelju odredaba Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP, uključujući strogu primjenu kriterija br. 4 koji se odnosi na regionalnu stabilnost, te poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika i Vijeće da razmotre uvođenje inicijative da se sve države članice obvežu na zaustavljanje izdavanja dozvola za izvoz oružja u Tursku u skladu s tim Zajedničkim stajalištem; podsjeća na zaključke Vijeća od 1. listopada 2020., u kojima se naglašava da će se EU poslužiti svim instrumentima i mogućnostima koje su mu na raspolaganju, uključujući nametanje režima sankcija Turskoj, kako bi obranio svoje interese i interese svojih država članica; ponavlja svoj poziv potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku sve dok Turska nastavlja provoditi svoje aktualne nezakonite jednostrane mjere u istočnom Sredozemlju koje su u suprotnosti sa suverenitetom bilo koje države članice EU-a i međunarodnim pravom i sve dok ne sudjeluje u dijalogu na temelju međunarodnog prava; poziva vodstvo NATO-a da najodlučnije obavijesti Tursku da neće tolerirati agresivne činove te zemlje usmjerene protiv drugih članica NATO-a;

37. oštro osuđuje potpisivanje dvaju memoranduma o razumijevanju između Turske i Libije o razgraničenju pomorskih zona i sveobuhvatnoj sigurnosnoj i vojnoj suradnji, koji su međusobno povezani i kojima se jasno krše međunarodno pravo i Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a o uvođenju embarga na oružje u Libiji;

38. oštro osuđuje destabilizirajuću ulogu Turske kojom se dodatno potkopava krhka stabilnost u cijeloj regiji južnog Kavkaza; poziva Tursku da se suzdrži od bilo kakvog uplitanja u sukob u Gorskom Karabahu, uključujući nuđenje vojne potpore Azerbajdžanu, da obustavi svoje destabilizirajuće radnje i da aktivno promiče mir; nadalje osuđuje premještaj stranih terorističkih boraca od strane Turske iz Sirije i od drugdje u Gorski Karabah, koji su potvrdili međunarodni akteri, uključujući države supredsjedateljice OESS-ove skupine iz Minska; izražava žaljenje zbog spremnosti Turske da destabilizira OESS-ovu skupinu iz Minska u realizaciji njezinih ambicija da odigra odlučniju ulogu u sukobu;

39. naglašava da je ključno i da je u zajedničkom interesu EU-a i Ujedinjene Kraljevine, što je dodatno naglašeno njihovim zajedničkim načelima i vrijednostima, kao i njihovom geografskom blizinom i dugogodišnjom zajedničkom strateškom suradnjom, postići dogovor o zajedničkim odgovorima za rješavanje izazova vanjske, sigurnosne i obrambene politike, utemeljen na načelima multilateralizma, na razrješavanju sukoba putem dijaloga i diplomacije te na međunarodnom pravu, imajući na umu da većina međunarodnih prijetnji utječe na obje strane jednakim intenzitetom; pozdravlja sklapanje Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, koji građanima i poduzećima s obje strane jamči jasnoću i sigurnost; naglašava da trenutačno detaljno preispituje sporazum i namjerava pomno pratiti provedbu svih pojedinosti sporazuma između EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

40. naglašava da transatlantska suradnja ostaje ključna i od presudne je važnosti u zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a; poziva na pojačane napore u cilju uspostave čvrstog i obnovljenog transatlantskog partnerstva i stalnog dijaloga na temelju međusobnog poštovanja i konkretnih djelovanja s ciljem promicanja multilateralizma, vladavine prava, ljudskih prava, transatlantske sigurnosne i gospodarske suradnje te borbe protiv klimatskih promjena, kao i na održavanje međunarodnog sustava utemeljenog na pravilima za rješavanje aktualnih i budućih vanjskih, sigurnosnih i trgovinskih izazova i kriza, s posebnim naglaskom na trenutačnu zdravstvenu krizu te gospodarske, socijalne, sigurnosne i političke izazove koje ona donosi;

41. ustraje na tome da bi transatlantsko partnerstvo trebalo revitalizirati radi učinkovitijeg nošenja s pandemijom i drugim velikim međunarodnim izazovima kao što su klimatske promjene; prepoznaje potrebu za pronalaženjem nove osnove za suradnju između EU-a i SAD-a protiv nacionalističkih, autoritarnih i hegemonističkih ambicija, ekspanzionističkih napetosti na Bliskom istoku i u Zaljevu, multipolarnosti gospodarskih dionika koji stječu sve veću prevlast i aktualne gospodarske krize s obje strane Atlantika; pozdravlja inicijativu EU-a za uspostavu transatlantskog dijaloga o Kini;

42. naglašava da to partnerstvo može napredovati samo ako se temelji na odnosima zajedničkih vrijednosti i interesa te na poštivanju međunarodnog prava i multilateralnih institucija, ali i na povjerenju, na koje su nažalost posljednjih godina negativno utjecale pretjerane jednostrane mjere koje su također oslabile multilateralne okvire u kojima sudjeluju EU i njegove države članice; u tom pogledu izražava žaljenje zbog unilateralističkih tendencija administracije Donalda Trumpa, predsjednika SAD-a; naglašava da slabije veze zapadnih zemalja omogućuju iliberalnim državama da popune prazninu u vodstvu na međunarodnoj sceni; izražava nadu da će SAD obrnuti svoju tendenciju djelovanja koja se bilježi posljednjih godina, a koja je dovela do njegova povlačenja iz multilateralnog svjetskog poretka utemeljenog na pravilima, čime će se omogućiti nastavak bliskog jedinstva u transatlantskom djelovanju, u potpunosti usklađenog sa zajedničkim vrijednostima i načelima EU-a i SAD-a; ponovno ističe potrebu da europske države članice NATO-a preuzmu više odgovornosti i veći dio tereta u zaštiti transatlantskog prostora te da odgovore na nove hibridne prijetnje; naglašava da bi udruživanje snaga s SAD-om u mirotvornim nastojanjima u budućnosti donijelo više sinergije i omogućilo bolji odgovor na globalne izazove;

43. najoštrije osuđuje napad prosvjednika na Kongres SAD-a potaknutih izjavama predsjednika Donalda Trumpa o teorijama zavjere i neutemeljenim tvrdnjama da su predsjednički izbori održani 3. studenoga 2020. bili namješteni; vjeruje da će SAD osigurati miran prijenos vlasti i potvrditi izabranog predsjednika Josepha Bidena i potpredsjednicu Kamalu Harris; zabrinut je zbog porasta populizma i ekstremizma s obje strane Atlantika i naglašava hitnu potrebu da se diljem svijeta obrane demokracija, ljudska prava i vladavina prava;

44. poziva da se zadrži snažan i ujedinjen stav prema Ruskoj Federaciji, među ostalim revizijom EU-ovih pet osnovnih načela politike; poziva na razradu nove strategije o odnosima EU-a i Rusije kojom bi se prodemokratskoj frakciji u ruskom društvu poslao jasan signal da je EU i dalje voljan angažirati se i surađivati; poziva na jačanje režima sankcija, posebno s obzirom na aktualni razvoj događaja u vezi s pokušajem ubojstva Alekseja Navaljnog na ruskom teritoriju primjenom vojnog živčanog bojnog otrova iz skupine Novičoka, razvijenog u Rusiji; pozdravlja mjere ograničavanja povezane s primjenom kemijskih oružja u pokušaju ubojstva Alekseja Navaljnog koje je donijelo Vijeće za vanjske poslove; ponavlja svoj poziv na neovisnu međunarodnu istragu njegova trovanja;

45. ponavlja da je poštivanje sporazuma iz Minska glavni uvjet za bilo kakvu znatnu promjenu u odnosima EU-a i Rusije; izražava žaljenje zbog negativne uloge Rusije u kampanjama dezinformiranja i u drugim oblicima hibridnog ratovanja koji se vode protiv EU-a i Zapada, a cilj im je oslabiti našu unutarnju koheziju i samim time našu sposobnost učinkovitog djelovanja na globalnoj sceni; nadalje izražava žaljenje zbog ciljanih ubojstava na teritoriju EU-a, primjene kemijskih oružja i teške unutarnje situacije u pogledu ljudskih prava i temeljnih sloboda; naglašava da je potrebno izvršiti pritisak na Rusku Federaciju kako bi ona poštovala međunarodno pravo i sporazume; izražava zabrinutost zbog opetovanih kršenja sporazuma i standarda o nadzoru oružja od strane Rusije koja su dovela do sloma Sporazuma o nuklearnom oružju srednjeg dometa, kao i zbog kršenja konvencije o kemijskom oružju od strane Rusije upotrebom živčanih bojnih otrova za vojne namjene na domaćem teritoriju te na teritoriju EU-a;

46. naglašava da je Afrika važan strateški partner u multilateralnom sustavu; pozdravlja trenutačna nastojanja usmjerena na preoblikovanje i znatno unapređenje strategije o odnosima EU-a i Afrike primjenom modela koji se ne temelji na odnosima donatora i primatelja, već na zajedničkom i koordiniranom partnerstvu ravnopravnih partnera te na uspostavi obostrano korisnih odnosa, uz jasno razumijevanje pojedinačnih i obostranih interesa i odgovornosti, s ciljem razvoja pravednog i održivog partnerstva u čijem su središtu ljudi, među ostalim u pogledu ljudskih prava, sigurnosti i suradnje u borbi protiv terorizma; u tom pogledu ističe da je potrebno obratiti posebnu pozornost na stanje u regiji Sahel s obzirom na sve veću nestabilnost te na znatne izravne i neizravne posljedice koje događaji u toj regiji imaju na EU; ustraje na europskoj viziji solidarnosti usprkos razvoju situacije u Libiji, ali i viziji ljudskih prava, u politici pomoći namijenjene

razvoju i konsolidaciji sporazumâ o gospodarskom partnerstvu; poziva na zajednički pristup i nastojanja EU-a kako bi se ojačala povezanost Unije s Afrikom te vidljivost i angažman Unije u Africi; podsjeća da je prisutnost i vjerodostojna predanost Europe ključna za ublažavanje humanitarnih i društveno-gospodarskih izazova;

47. primjećuje važnost europskih misija za izgradnju kapaciteta i osposobljavanje u pogledu promicanja mira, sigurnosti i stabilnosti u Africi; ponovno ističe važnost misija i operacija EU-a za stabilizaciju, raspoređenih u Africi, posebno u subsaharskom području te u području Sahela, te poziva ESVD i Vijeće da osiguraju jačanje mandata i sredstava misija ZSOP-a u Africi, što bi im pružilo sredstva za nastavak učinkovitog djelovanja u pogledu odgovora na ozbiljne izazove s kojima se suočavaju; naglašava vodeću ulogu EU-a u diplomatskom i mirnom rješavanju sukoba, uključujući inicijative za posredovanje te programe za razoružanje, demobilizaciju i reintegraciju;

48. smatra da je ojačani odnos s Latinskom Amerikom i Karibima od središnje važnosti za geopolitičku strategiju EU-a u svijetu; naglašava potrebu da Unija ojača svoje veze s državama Latinske Amerike i Kariba, koje zajedno predstavljaju trećinu članica UN-a, utemeljene na zajedničkim vrijednostima i načelima, posebno u obrani multilateralnog poretka utemeljenog na pravilima, promicanju zelene agende i borbi protiv siromaštva i nejednakosti; potiče Uniju da zadrži svoj položaj preferiranog partnera država Latinske Amerike s obzirom na mogućnost da drugi geopolitički akteri zauzmu sve veći prostor u toj regiji;

49. u tom pogledu poziva na ciljani višedimenzionalni angažman u toj regiji, uz potporu zajedničkog narativa EU-a kojim se promiču strategije koje doprinose zajedničkom rješavanju zajedničkih izazova poput promicanja mira, sigurnosti i blagostanja, uz istovremeno osiguravanje zajedničkog nastupa protiv prijetnji koje predstavljaju klimatske promjene; ističe važnost Latinske Amerike za EU i poziva na to da se ta regija nastavi smatrati regijom od bitnog geostrateškog interesa za ZVSP sudjelovanjem u promicanju demokracije i ljudskih prava u toj regiji te pomaganjem u njezinom gospodarskom razvoju; ističe da su poštovanje vladavine prava i stabilan politički i pravni okvir, uključujući borbu protiv korupcije i nekažnjavanja, kao i napredak u ostvarenju demokracije i poštivanja ljudskih prava te promicanje temeljnih sloboda, temelji za dublju integraciju i suradnju s državama Latinske Amerike i Kariba; naglašava važnost napretka i dovršetka revizije globalnih sporazuma s Čileom i Meksikom, kao i Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Mercosura, te naglašava da su to ključni saveznici i partneri EU-a; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog manjka poštovanja demokracije i vladavine prava te zbog napada na demokratskim putem izabrane vođe opozicije, novinare, studente i borce za ljudska prava, posebno one koji se bave pitanjima zaštite okoliša, i njihove odvjetnike;

50. ponovno izražava svoju punu potporu mirovnom procesu u Kolumbiji i njegovoj provedbi, koja predstavlja odlučujući korak za budućnost Kolumbijaca i za stabilizaciju te regije; poziva na to da se zadrži snažan ujedinjeni stav prema venezuelskom režimu i prema kršenjima ljudskih prava koje je počinio režim predsjednika Nicolása Madura, kao i prema režimu sankcija, posebno s obzirom na nedavna zbivanja i nedavne pritužbe koje su uložila razna tijela, uključujući Ujedinjene narode;

51. naglašava koliko je važno da EU provodi ujedinjenu, realističnu, djelotvornu, čvrstu i odlučniju strategiju koja ujedinjuje sve države članice i oblikuje odnose prema Narodnoj Republici Kini (NRK), u interesu EU-a u cjelini, kojom bi Unija trebala proaktivno i odlučno težiti uravnoteženijim i uzajamnijim gospodarskim odnosima koji se temelje na europskim vrijednostima i interesima, uz vrlo snažan i poseban naglasak na poštivanju ljudskih prava i slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja; ističe koliko je važno težiti postizanju zajedničkog pristupa Kini sa SAD-om i drugim partnerima sličnih stavova;

52. poziva na politiku EU-a prema Kini utemeljenu na sljedećim načelima: suradnji ako je to moguće; natjecanju ako je to potrebno; sukobu ako je to potrebno; podsjeća da je odlučna javna diplomacije Kine brojne zemlje učinila međuovisnima o njezinim ulaganjima i zajmovima; naglašava da bi EU trebao aktivno jačati svoju prisutnost i vidljivost u partnerskim zemljama u cijelom svijetu kao veliki investitor i donator razvojne pomoći;

53. potiče NRK da preuzme veću odgovornost u rješavanju globalnih izazova, uz istovremeno očuvanje suradnje u multilateralnim okvirima kad god je to moguće, posebno uključujući ambicioznije djelovanje i obvezujuće obveze u pogledu klime u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma, kao i u pogledu biološke raznolikosti, te u potpori multilateralnim odgovorima na pandemiju bolesti COVID-19, među ostalim dopuštanjem međunarodne istrage podrijetla bolesti; izražava žaljenje zbog dezinformacija koje je Kina iznijela o porijeklu pandemije bolesti COVID-19, manipuliranja multilateralnim sustavom od strane Kine, širenja njezina zlonamjernog utjecaja, kibernapada i investicijskih projekata povezanih s korupcijom; pohvaljuje učinkovite napore Tajvana da suzbije širenje koronavirusa i njegovu solidarnost s EU-om koju je ta zemlja pokazala doniranjem preko sedam milijuna kirurških maski mnogim državama članicama za vrijeme pandemije;

54. poziva Komisiju, Vijeće i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika da nastave davati NRK-u do znanja da EU neće tolerirati daljnja kršenja ljudskih prava u Hong Kongu, Tibetu i Xinjangu od strane NRK-a niti postupanje NRK-a prema pripadnicima manjina, te da odigraju odlučujuću ulogu u međunarodnom kontekstu kako bi se osigurala autonomija Hong Konga; osuđuje kršenje modela „jedna zemlja, dva sustava" donošenjem Zakona o nacionalnoj sigurnosti u Kini kojim se ozbiljno potkopava visok stupanj autonomije Hong Konga i koji ima štetan utjecaj na neovisnost sudstva i na slobodu izražavanja u Hong Kongu; izražava zabrinutost zbog utjecaja koji će nametanje Zakona o nacionalnoj sigurnosti u Hong Kongu imati na odnose Kine i Tajvana; naglašava da je aktualno potkopavanje autonomije Hong Konga od strane Pekinga protivno obvezama Kine utemeljenim na bilateralnim sporazumima i međunarodnom pravu te da ono također u pitanje dovodi ulogu Pekinga kao vjerodostojnog partnera; napominje da će Parlament uzeti u obzir kršenja ljudskih prava u unutrašnjosti Kine i u Hong Kongu kad se od njega zatraži da podrži opći sporazum o ulaganjima i sve buduće trgovinske sporazume s Kinom; potiče države članice na provedbu paketa mjera koji je dogovorilo Vijeće za vanjske poslove 28. srpnja 2020., kao i rezolucije Parlamenta od 19. lipnja 2020. ([6]); traži od Komisije i država članica da se aktivno suprotstave brutalnom progonu Ujgura u Xinjangu i drugih etničkih i vjerskih manjinskih skupina, posebno kršćana i Tibetanaca; poziva države članice i potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da u okviru globalnog režima sankcija EU-a za kršenje ljudskih prava usvoje sankcije protiv kineskih dužnosnika i subjekata pod vodstvom države odgovornih za politiku masovnog pritvaranja Ujgura i prisilnog rada u Kini;

55. ponovno potvrđuje da će Unija i dalje budno pratiti situaciju na Tajvanu i unapređenje političkih i trgovinskih odnosa između EU-a i Republike Kine (Tajvana); poziva NRK na postizanje mirnog rješenja svih sporova oko kopnenih i morskih granica u skladu s međunarodnim pravom te na izbjegavanje bilo kakvih provokativnih vojnih poteza čiji je cilj destabilizacija u Južnom kineskom moru; naglašava da je očuvanje mira, stabilnosti i slobode plovidbe u indo-pacifičkoj regiji i dalje od ključne važnosti za interese EU-a i njegovih država članica; s velikom zabrinutošću primjećuje nedavne eskalacije napetosti na granici Indije i Kine, kao i u Južnom kineskom moru i u Tajvanskom tjesnacu, uključujući sve provokativnije vojne manevre Kine usmjerene protiv Tajvana; poziva sve uključene strane da svoje nesuglasice riješe mirnim putem i konstruktivnim dijalogom te da se suzdrže od jednostranih djelovanja usmjerenih na promjenu statusa quo; smatra da bi odnose Kine i Tajvana trebalo razvijati konstruktivno, bez inicijativa koje dovode do destabilizacije ili bilo kakve prisile s jedne ili druge strane, te da se bilo kakva promjena u odnosima Kine i Tajvana ne smije izvršiti protiv volje građana Tajvana; poziva EU i njegove države članice da ponovno razmotre svoju politiku suradnje s Tajvanom te da surađuju s međunarodnim partnerima kako bi pomogli u održavanju demokracije u Tajvanu, slobodne od stranih prijetnji; poziva EU i njegove države članice na zagovaranje članstva Tajvana kao promatrača u Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji i Svjetskoj zdravstvenoj skupštini te u drugim međunarodnim organizacijama, mehanizmima i aktivnostima, kao i u globalnoj mreži za prevenciju bolesti;

56. ističe da EU mora posvetiti veću pozornost strateškim regijama koje sve više privlače međunarodnu pozornost, kao što su, među ostalim, Afrika i Arktik, kao i indo-pacifička regija, gdje Kina provodi ekspanzionističku politiku koja zahtijeva usklađeni odgovor EU-a; ističe potrebu za daljnjim širenjem suradnje s važnim partnerima sličnih stavova u indo-pacifičkoj regiji poput Japana, Indije, Južne Koreje, Australije i Novog Zelanda; u tom pogledu pozdravlja nastojanja usmjerena na izradu europske indo-pacifičke strategije utemeljene na načelima i vrijednostima EU-a, koje mogu uključivati zajedničke vojne vježbe Australije i NATO-a na Pacifiku; smatra da bi EU u okviru usklađene strategije o Kini, prema kojoj bi joj se EU i države članice po potrebi zajednički suprotstavili, trebao težiti bližoj suradnji sa zemljama u regiji i drugim demokracijama, za što bi se trebala maksimalno iskoristiti strategija EU-a za povezivanje; upozorava na nastojanja Kine da u toj regiji uspostavi snažniju projekciju moći, posebno na Tajvanu, što za posljedicu ima sporove oko granica s mnogim njezinim susjedima;

57. naglašava da je potrebno iskoristiti potencijal za daljnje poboljšanje odnosa EU-a i Indije, uzimajući u obzir zbivanja u toj regiji i važnu ulogu Indije kako u regiji tako i u svijetu;

58. pozdravlja uključivanje zajedničke komunikacije o Arktiku u program rada Komisije za 2021.; smatra da je EU-u potrebna strategija za Arktik;

Jačanje kapaciteta i sredstava EU-a u ZVSP-u

59. naglašava svoju potporu postupnom oblikovanju i promicanju zajedničke obrambene politike čiji je cilj jačanje ZSOP-a i njegovih ciljeva i zadataka utvrđenih Ugovorima u cilju uspostave punopravne obrambene unije kojom se priznaje posebna ustavna situacija neutralnih zemalja na temelju jasnih strateških ciljeva i uz orijentaciju na ljudsku sigurnost i održivi mir; u tom pogledu pozdravlja inicijativu za donošenje strateškog kompasa 2022.; naglašava potrebu za daljnjim jačanjem odnosa EU-a i NATO-a, naglašavajući njihovu kompatibilnost i međusobnu stratešku važnost; poziva europske

([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0174.

države na veća ulaganja u obrambene kapacitete i na uravnoteženje odgovornosti unutar NATO-a te ih poziva da postanu ravnopravniji partner Sjedinjenim Državama; prepoznaje doprinos misija i operacija u okviru ZSOP-a međunarodnom miru, sigurnosti i stabilnosti; pozdravlja napredak ostvaren u cilju uspostave Europskog instrumenta mirovne pomoći; naglašava potrebu da se krene dalje od izjava i da se djeluje, posebno osiguravanjem istinske europske obrambene industrijske baze za EU putem europskog fonda za obranu koji raspolaže potrebnim proračunom, te da se osigura brža i usklađena provedba trajne strukturirane suradnje u cilju uspostave strateške autonomije EU-a, čime će se EU-u omogućiti promicanje integriranijeg unutarnjeg tržišta za obrambenu opremu; naglašava važnost provođenja uključivih savjetovanja u kojima sudjeluje više dionika s ciljem promicanja kulture zajedničke strategije u području sigurnosti i obrane;

60. podsjeća na to da sudjelovanje žena u mirovnim i sigurnosnim procesima može imati važnu ulogu u određivanju uspjeha i održivosti mirovnih sporazuma, kao i trajnosti i kvalitete mira; naglašava da obveze i izjave o promicanju programa za žene, mir i sigurnost te jednake zastupljenosti žena u vanjskoj i sigurnosnoj politici često ostaju na retoričkoj razini umjesto da se teži njihovoj stvarnoj provedbi i da se ona osigura, što dovodi do ograničenog napretka u pogledu ciljeva programa diljem svijeta; podsjeća da je rješavanje sukoba uspješnije kad se u tom procesu poštuje rodna jednakost i ravnopravnost te poziva na veće sudjelovanje žena u misijama okviru ZSOP-a, posebno u procesima donošenja odluka i na upravljačkim položajima; nadalje poziva na sustavnije uključivanje rodne perspektive u te misije, na jamstva da će sve vojno i civilno osoblje koje raspoređuje EU, uključujući voditelje ESVD-a srednje i više razine te voditelje i zapovjednike misija i operacija u okviru ZSOP-a, proći osposobljavanje o rodnoj ravnopravnosti i programu za žene, mir i sigurnost, kao i na aktivne doprinose provedbi Rezolucije VSUN-a br. 1325 o ženama, miru i sigurnosti; poziva na konkretne i mjerljive ciljeve u pogledu raznolikosti i prisutnosti žena na upravljačkim položajima u ESVD-u, uključujući cilj dostizanja udjela žena na upravljačkim položajima od 50 %, kao voditelja izaslanstava, posebnih predstavnika EU-a i voditelja misija i operacija u okviru ZSOP-a; poziva na prevođenje predstojećeg akcijskog plana za rodnu ravnopravnost III. i akcijskog plana za program za žene, mir i sigurnost u nacionalne akcijske planove, uključujući evaluaciju u sredini programskog razdoblja, te na pripojenje akcijskog plana za program za žene, mir i sigurnost akcijskom planu za rodnu ravnopravnost III.;

61. naglašava da EU mora preuzeti vodeću ulogu na svjetskoj razini u borbi protiv posljedica pandemije, za što su potrebna dostatna financijska sredstva; ističe potrebu za ambicioznijim višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) u području vanjskog djelovanja i obrane, uključujući povećanje sredstava za ZVSP, Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI), Instrument pretpristupne pomoći (IPA III), Europski fond za obranu (EDF) i vojnu mobilnost, te poziva Vijeće da osigura brzo odobravanje Europskog instrumenta mirovne pomoći; izražava žaljenje zbog rezova instrumenata za vanjsko financiranje u novom VFO-u koje je predložilo Vijeće te zbog nedostatka sredstava u okviru paketa za oporavak „EU sljedeće generacije”; naglašava da bi se tim rezovima mogla omesti uloga EU-a na globalnoj sceni te zadati udarac mogućnostima EU-a za stabilizaciju i preobrazbu zemalja pristupnica; naglašava da bi Parlament trebao konstruktivno sudjelovati u strateškom upravljanju godišnjim i višegodišnjim programima rada i u nadzoru nad instrumentima za vanjsko financiranje; podsjeća na potrebu za znatnim jačanjem proračunskih sredstava EU-a za sprečavanje civilnih sukoba u sljedećem VFO-u te za povećanjem sredstava za izgradnju mira, dijalog, posredovanje i pomirenje;

62. poziva na jačanje obrambenih kapaciteta, uz davanje prednosti manjkovima kapaciteta utvrđenim u okviru plana razvoja kapaciteta (CDP) i Koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane (CARD), prije svega kroz aktivnosti dubinske suradnje kao što su udruživanje i dijeljenje te adekvatno financiranje konstruktivnih projekata i ambicioznije stalne strukturirane suradnje (PESCO), Europskog razvojnog fonda (EDF), vojne mobilnosti i svemirskog programa Unije; naglašava da bi ti koraci također trebali biti od koristi za NATO i transatlantske odnose; naglašava potrebu za daljnjim usklađivanjem instrumenata i mehanizama EU-a u okviru suradnje EU-a u području obrane te u tom pogledu poziva na optimizaciju resursa kako bi se izbjeglo nepotrebno udvostručavanje izdataka i instrumenata; poziva na povećanje potpore i osoblja te na odgovarajuća i stalna proračunska sredstva za Odjel za stratešku komunikaciju ESVD-a pod uvjetom da se izvrši neovisna detaljna ocjena njegovih prošlih i aktualnih aktivnosti; poziva na reviziju mandata Odjela za stratešku komunikaciju ESVD-a kako bi se u njega uključilo vanjsko uplitanje novih aktera poput Kine;

63. ponavlja svoj poziv na jaču potporu strategiji pomorske sigurnosti EU-a s obzirom na to da održavanje slobode plovidbe predstavlja sve veći izazov i na svjetskoj razini i u susjedstvu; naglašava da bi se sloboda plovidbe trebala poštovati u svakom trenutku; kako bi se postiglo učinkovito upravljanje globalnim pomorskim informacijama, preporučuje jačanje i podupiranje strukturne koordinacije među institucijama, organizacijama i nacionalnim tijelima, posebno omogućivanjem konvergencije dvaju glavnih civilnih i vojnih sastavnica koje pružaju temelj za informiranost o stanju u pomorstvu;

64. ističe važnost misija i operacija u okviru ZSOP-a; ističe postojanje okvirnih sporazuma s trećim zemljama za njihovo sudjelovanje u operacijama EU-a za upravljanje krizama; napominje da se tim sporazumima naglašava kolektivni pristup kojim se vode nastojanja usmjerena na mir i sigurnost;

65. skreće pozornost na srednjoročne i dugoročne prijetnje koje će se u budućnosti morati rješavati u okviru ZVSP-a, uključujući sigurnosne rizike koje predstavljaju autoritarni režimi, nedržavni akteri, klimatske promjene, kiberprijetnje, KBRN napadi, hibridne prijetnje, uključujući širu upotrebu umjetne inteligencije, kampanje dezinformiranja, svemirska utrka i njezina militarizacija, te tehnologije u nastajanju, terorizam i nekontrolirani migracijski tokovi, uz već utvrđene geopolitičke izazove; naglašava da bi EU trebao ostvariti napredak u definiranju i prepoznavanju hibridnih prijetnji; poziva EU na unapređenje osviještenosti o tim prijetnjama te na izgradnju zajedničkih kapaciteta za otpornost; naglašava da se takvim prijetnjama moguće suprotstaviti isključivo koordiniranim djelovanjem te pravodobnim i odgovarajućim ulaganjima u europske programe istraživanja i razvoja; pozdravlja uspostavu Posebnog odbora za umjetnu inteligenciju u digitalnom dobu Parlamenta kao foruma za rješavanje strateških pitanja povezanih s umjetnom inteligencijom; smatra važnim osiguravanje bolje povezanosti unutarnjih i vanjskih aspekata politika EU-a kako bi se osiguralo djelovanje politika EU-a prema ostvarenju ciljeva ZVSP-a, uključujući energetsku politiku EU-a;

66. naglašava potrebu za razvojem usklađene dimenzije ZVSP-a koja je povezana s klimatskom politikom, budući da klimatske promjene sve više imaju ulogu gospodarskog, socijalnog i političkog destabilizatora te multiplikatora rizika;

67. pozdravlja analizu prijetnji na temelju obavještajnih podataka koju trenutačno provodi potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik kao polazište za budući strateški kompas te poziva na raspravu u Parlamentu o ishodu te analize; pozdravlja novi pristup Komisije prema kojem će se strateško predviđanje uključiti u donošenje politika EU-a, među ostalim u području vanjskih i sigurnosnih pitanja;

o

o o

68. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te državama članicama.